

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ
ОЛИЙ ВА ЎРТА МАХСУС ТАЪЛИМ ВАЗИРЛИГИ
ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ИҚТИСОДИЁТ УНИВЕРСИТЕТИ

Қўлёзма ҳуқуқида
УДК: 657.5:658(575.11)

Урунбаев Суннат Нугманович

**ИШЛАБ ЧИҚАРИШНИ МОДЕРНИЗАЦИЯ ҚИЛИШ,
ТЕХНИК ВА ТЕХНОЛОГИК ЖИҲАТДАН ЯНГИЛАШДА
ИМПОРТ ОПЕРАЦИЯЛАРИ ҲИСОБИНИ
ТАКОМИЛЛАШТИРИШ ЙЎЛЛАРИ**
(Акциядорлик жамиятлари мисолида)

**Мутахассислик: 5A230901– «Бухгалтерия ҳисоби» (тармоқлар ва
соҳалар бўйича)**

Магистр
академик даражасини олиш учун ёзилган
ДИССЕРТАЦИЯ

Илмий раҳбар: доц. Тошпўлатов А.Ш.

Тошкент- 2019

Мазкур магистрлик диссертация ишида иктисодиётни модернизация килиш, техник ва технологик жихатдан янгилашда импорт операциялари хисобининг ўзига хос хусусиятлари тадқиқ қилинган ҳамда уни молиявий хисоботнинг халқаро стандартлари асосида такомиллаштиришга бўйича илмий таклиф ҳамда амалий тавсиялар ишлаб чиқилган.

In this dissertation, the dissertation has been studied in the joint stock companies operating with foreign investments in the context of modernization of the economy and developed scientific recommendations and practical recommendations on improving the accounting policy based on international financial reporting standards.

Магистрлик диссертация иши “Бухгалтерия ҳисоби” кафедрасида дастлабки ҳимоядан ўтган:

« 8 » - сонли баённома « 30 » 05 2019 йил.

Илмий раҳбар: доц. А.Ш.Тошпўлатов

ИМЗО

01.07.2019й.
сана

Магистр: С.Н.Урунбаев

ИМЗО

01.07.2019й
сана

“Ҳимояга тавсия этилади”
“Бухгалтерия ҳисоби” кафедраси
муdiri проф. Р.Холбеков
“ 02 ” 07 2019 йил

Ҳимоя 2019 йил “02” 07 соат 14⁰⁰ да Тошкент давлат иктисодиёт университетида бўлиб ўтади.

МУНДАРИЖА

Кириш	4
1-боб. Ишлаб чиқаришни модернизация қилиш, техник ва технологик жиҳатдан яхшилашда импорт операциялари ҳисобини ташкил қилишнинг назарий-услубий асослари	9
1.1. Ишлаб чиқаришни модернизация қилиш шароитида акциядорлик жамиятларида импорт операцияларининг тутган ўрни	9
1.2. Ишлаб чиқаришни модернизация қилиш, техник ва технологик жиҳатдан яхшилаш шароитида импорт операциялари ҳисобининг назарий асослари	21
1.3. Импорт операциялари ҳисобининг услубий асослари	28
1-боб бўйича хулоса	36
2-боб. Акциядорлик жамиятларида импорт операциялари ҳисобини ташкил қилиш амалиёти	38
2.1. “Тошкентдонмахсулотлари”АЖда импорт операциялари ҳисобининг ташкил қилишнинг ўзига хос хусусиятлари	38
2.2. “Тошкентдонмахсулотлари”АЖда импорт операцияларини амалга оширишда хорижий валюта маблағлари ҳисоби ташкил қилишнинг амалий жиҳатлари	47
2.3. Акциядорлик жамиятларида импорт товарлари қийматини шакллантириш ҳисоби	51
2-боб бўйича хулоса	60
3-боб. Ишлаб чиқаришни модернизациялаш, техник ва технологик жиҳатдан янгилаш шароитида импорт операциялари ҳисобини такомиллаштириш масалалари	62
3.1. Ишлаб чиқаришни модернизациялаш шароитида импорт операциялар ҳисобини ташкил қилишнинг хориж тажрибаси	62
3.2. Акциядорлик жамиятларида импорт операциялари ҳисобининг такомиллаштириш йўллари	73
3-боб бўйича хулоса	81
Хулоса	83
Фойдаланилган адабиётлар рўйхати	85

Кириш

Диссертация мавзусининг асосланиши ва унинг долзарблиги.

Ортада қолган мустақиллик йилларида мамлакатимизнинг иқтисодий тармоқлари изчил ривожланиб бормокда. Кейинги йилларда иқтисодий тармоқларини янада ривожлантириш, уларга қулай ишбилармонлик муҳитини яратишда қабул қилинаётган янги қонунлар, қарорлар, қарорларнинг ўрни бекиёс бўлмокда.

Шу мақсадда қабул қилинган 2017-2021 йилларда Ўзбекистон Республикасини ривожлантиришнинг бешта устувор йўналиши бўйича Ҳаракатлар стратегиясининг “Иқтисодийни ривожлантириш ва либераллаштиришнинг устувор йўналишлари”да белгилаб қуйилган “Таркибий ўзгартиришларни чуқурлаштириш, миллий иқтисодийнинг етакчи тармоқларини модернизация ва диверсификация қилиш ҳисобига унинг рақобатбардошлигини ошириш, жумладан экспорт фаолиятини либераллаштириш ва соддалаштириш, экспорт таркибини ва географиясини диверсификация қилиш, иқтисодий тармоқлари ва ҳудудларнинг экспорт салоҳиятини кенгайтириш ва сафарбар этиш”¹ йўналиши бўйича олиб борилиши лозим бўлган устувор вазифалар билан бир қаторда субъектларда амалга оширилаётган импорт операциялари натижасида олиб келинган замонавий техника ва технологиялардан самарали фойдаланиш ҳамда уларга доир ҳисоблашишларни тўғри олиб бориш муҳим аҳамият касб этмокда.

Ўзбекистон Республикаси Президенти Ш.Мирзиёев томонидан Олий мажлисга мурожаатномасида таъкидлаб ўтганларидек, “Жаҳон тажрибаси шуни кўрсатадики, қайси давлат фаол инвестиция сиёсатини юритган бўлса, ўз иқтисодийнинг барқарор ўсишига эришган.

Шу сабабли ҳам инвестиция – бу иқтисодий драйвери, ўзбекча айтганда, иқтисодийнинг юраги, десак, муболага бўлмайди. Инвестиция билан бирга турли соҳа ва тармоқларга, ҳудудларга янги технологиялар,

¹ Ўзбекистон Республикаси Президентининг “Ўзбекистон Республикасини янада ривожлантириш бўйича Ҳаракатлар стратегияси тўғрисида”ги ПФ-4947-сон Қарори. 2017 йил 7 февраль. “Халқ сўзи” газетаси. 2017 йил 8 февраль